

Fotó: Somfai Sándor

FARKAS ANITA
újságíró

Nyerünk, és kész!

Az 1937-es vigadóbe-
li világbajnokság után
Magyarország másodsor-
ad otthon felnőtt bridzs-
világversenynek: az 53.
csapat és nyílt női páros
Európa-bajnokságra június
16. és 25. között kerül sor
a Groupama Arénában.
A hatfős magyar női válo-
gatott két tagjával, tavaly
az év női bridzsjátékosának
választott Fischer Brigittá-
val és a Belgiumot a szere-
lem miatt Magyarországra
cserélő Els Toutenellel
beszégettünk.

– *A bridzsre legtöbben decens idős hölgyek és elegáns urak szórakozásaként gondolnak, ti viszont tizenéves korotok óta játszatok. Hogyan kaptatok kedvet hozzá?*

Fischer Brigitta: – A gimnáziumban – a Fazekasba jártam –, kezdtem el játszani. A barátaim az egyik fiú nagypapájától kedvet kapva jártak egy bridzstanfolyamra, és amikor bementem hozzájuk a terembe, azt mondták, most nem érünk rá, mert bridzselünk. Muszáj volt csatlakoznom, különben kimaradtam volna a társaságból. A játék pedig mindennél erősebb csapatot kovácsolt belőlünk: a mai napig hetente három-négy-szer találkozunk, és mindannyian részt veszünk a korosztályos bajnokságokon.

Els Toutenel: – Nekem a szüleim bridzseltek gyakran. Tizennégy-tizenöt éves koromban, amikor még túl fiatal voltam a bulikhoz, hétfőként gyakran unatkoztam otthon, mire az anyukámék azt mondták, inkább tanuljak meg bridzselni, és játsszak velük. Nem olyan bonyolult vagy furcsa dolog ez: normál tizenévesek voltunk, akik később persze már szórakozni is jártunk, csak előtte mindig kártyáztunk egy kicsit délután.

– *Mára pedig mindketten a magyar női válogatott tagjai vagytok, miközben Els csak négy éve érkezett Belgiumból Magyarországra. Miért jöttél pont ide?*

Els Toutenel: – Egy nagyon helyes magyar fiatalember, aki azóta a férjem lett, volt az ok. És bármily meglepő, Gergővel, aki ugyan nem profi játékos, de a mai napig nagyon jól játszik, egy bridzsfesztiválon ismerkedtünk meg Horvátországban. Szerelem volt első látásra, én pedig nemsokára ideköltöztem. Szerencsére a bridzstársadalom rögtön befogadott, többen kérték, legyek a páros partnerük, és amikor Kelen Károly, a női szövetségi kapitány egy este felhívott, hogy csatlakoznék-e a profi csapathoz, már nagy lelkesedéssel mondtam igent.

– *Van különbség a két ország bridzskultúrája, a bridzs népszerűsége, elterjedtsége között?*

Fischer Brigitta: – Ha a szövetség száma-
it nézzük, Magyarországon körülbelül ezer
regisztrált játékos van. Nyilván ennél sokkal
több bridzselnek otthon: hogy fogyjon a

teasütemény, kicsit kártyáznak mellé a családdal, barátokkal. Persze azért nem mondom, hogy sok emberrel találkoztam életben, aki, miután megtudta, hogy profi bridzsjátékos vagyok, rögtön rávágta, hogy oh, én is gyakran bridzselek. De például a volt matektanárom, aki amolyan kávéházi hobbijátékos, nagyon meglepődött, amikor megtudta, mit csinálok, és hogy ebből egyáltalán léteznek komoly hazai és nemzetközi versenyek.

Els Toutenel: – Pontos számokat nem tudok a belga bridzshelyzetet illetően, de körülbelül hasonlóak lehetnek az arányok: kevés profi játékos, a többség meg inkább a „konyhaasztal körül”, hobbiszinten játszik, ahogy a szüleim is.

– *Keddenként vannak a budapesti bajnokok-ság fordulói, gyakran utaztok külföldi versenyekre is, mennyit kell emellett még otthon is készülni, gyakorolni?*

Els Toutenel: – Én, mondjuk, ilyen szempontból inkább lusta vagyok: játszani nagyon szeretek, de nem igazán olvasok például szakkönyveket, cikkeket, és soha nem játszom számítógépes programok ellen sem. Azt hiszem, engem inkább afféle intuitív, a megérzéseire építő, tipikus női bridzselőként tartanak számon.

– *Pedig a bridzs egyik alapkönyve, két nagy bridzsjátékos és -szakértő, Hugh Kesley és Ottlik Géza közös műve, a Kalandos hajózás a bridzs ismeretlen vizein először angolul jelent meg, magyarul csak a kilencvenes évek vége óta olvasható.*

Fischer Brigitta: – Viszont olyannyira nehéz és bonyolult olvasmány, hogy öt oldal után teljesen megtelik az agyad tőle. A bridzskönyvekből általában sem lehet ennél sokkal többet befogadni egyszerre, nem olyanok, mint egy magazin vagy regény, amiket lazán olvasgatsz a kádban. Rádásul a bridsz, nem úgy, mint például a sakk, a társaságról is szól, én csak azért töltök mostanában otthon is több időt vele, mert a partnerem, akivel az Eb-n játszani fogok, jelenleg Írországbán él. Úgy tudunk csak gyakorolni, hogy mindketten leülünk egy közismert internetes bridszfelület elé, bekapcsoljuk a skype-ot, és „élőben”, közösen nézzük át a különböző kombinációkat. Ez sokkal egyszerűbb, kivitelezhetőbb és olcsóbb, mint állandóan utazgatni egymáshoz.

– *A válogatott három párból áll, közös edzések is vannak?*

Els Toutenel: – Nincs rá szükség. Hiszen itt nem az a fontos, hogy tudd, mit csinálnak a többiek, hanem a partnerreddel való minél jobb együttműködés. Az Európa-bajnokságon például a három pár pontjait adják össze meccsenként a huszonkét forduló alatt, ez hét nap megfeszített szellemi tevékenységet jelent. Ezért ahogy Krisztina és Brigi a gép előtt ülve tartják a kapcsolatot, mi a partneremmel legalább egy hónapban egyszer bepakoljuk a táskánkat, elutazunk valahova vidékre, és gyakorolunk egész álló nap. Persze ezt sem kell olyan szigorúan venni, közben sokat beszélgetünk, sőt, még egy üveg bor is előkerülhet!

– *A bridsz a háború előtt nagyon népszerű játék volt Magyarországon, később, mint úri*

buncutság, háttérbe szorult, az utóbbi években pedig közel sem tudott olyan népszerűsége szert tenni, mint a világszerte nagyon felkapott póker. Mi lebet ennek az oka?

Fischer Brigitta: – Nagyon egyszerű: a pókerben van pénz, a bridszben nincs. Másrészt, ha a pókernél elmagyarázzák a szabályokat, és játszol három partit, nagyjából már tudod az alapokat, hogy például az ász, király az jó, a kettést, hatost meg be kell dobni. A bridsz viszont sokkal bonyolultabb: minden parti új kihívás, lassan nyolc éve játszom, de közel sem tudom azt mondani, hogy igen, megtanultam. És nem csak én vagyok így, a felnőtt válogatott, az úgynevezett Open Team tagjai is gyakran emlegetik, hogy a bridsz tökéletes elsajátítására egy egész élet kevés. Már csak ezért sem lehet olyan népszerű: nagyon sok

energiát kell befektetni a játékba, egyszerre tizenhárom kártyát nézni, közben számolni és folyamatosan fejben tartani a másik lapjait elég nehéz, és éppen ezért az elején annyira nem is élvezhető. De ha megismeri az ember, már rengeteg szépséget találhat benne.

Els Toutenel: – És ha már a pókerrel hasonlítjuk össze, a bridszből a profi pókerjátékosokkal ellentétben csak nagyon kevés ember tud megélni világszinten, legfeljebb az őshazájában, Amerikában akad rá néhány példa. Ennek oka pedig a már említett bonyolultság, ami miatt kevésbé közvetíthető a különböző sportcsatornákon, így nem igazán vonzza a szponzorokat.

Fischer Brigitta: – Az én szüleim például nem játszanak, online követik az eredményeket, megértik, milyen fontos, hogy

mi vagy az ellenfél írunk tízet. Egyszerűsített formában tehát lehet valamelyest követni a játékot, de ha tévében adnák, túl komplikált lenne a magyarázat. Néhány ezer ember miatt pedig nyilván nem tűznek műsorra semmit.

– *Pedig világszinten is próbálkoztak az elterjesztésével, a 2002-es téli olimpián, Salt Lake Cityben például bemutató játékot rendeztek belőle.*

Fischer Brigitta: – Végül mégsem fogadták be az olimpiai programba. A fizikai sportok olimpiájával felérő úgynevezett Szellemi Sportok Világjátékának, a sakk, a dáma, a go és a kínai sakk mellett ugyanakkor szerves része a bridsz is. 2012-ben például a kilencedik magyar olimpiai aranyéremként reklámozta a bridszszövetség a szenior csapatunk ezen elért győzelmét.

– *Brigitta tanítja is a játékot, reménykedtünk a hasonlóságot sikeres utánpótlásban?*

Fischer Brigitta: – Mindenképpen. Igaz, sajnos ugyanolyan szűk a kör, leginkább a már bridszselők gyerekeivel, unokáival foglalkozom, csak néha bukkan fel egy-egy hozzám hasonlóan az osztálytársai, barátai által idecsábított új arc. A kicsiknél persze még a motiváció, a játékoság a legfontosabb, és nagyon boldogok tőle, hogy végre tudnak együtt kártyázni esténként a nyaralóban a nagypapával. Ilyen szempontból a közösségépítés mellett kicsit családformáló is ez a dolog.

– *Ha már családformálás, Elséknél mindenki bridszsel, vannak nagy családi csaták?*

Els Toutenel: – Inkább úgy fogalmaznék, hogy minden családi csata, és itt most nem a játékra gondolok, a bridszsel kezdődik nálunk. Különösen, ha apukámmal vagyok párban, ő mindig felháborodik, hogy nem ezt, hanem azt kellett volna csinálnom, a végén meg persze jól összeveszünk. A bridsz ebből kifolyólag engem nem is a családomhoz vitt közelebb, hanem a világot nyitotta ki: rengeteg barátom lett általa. Ha ugyanis már fiatalon részt veszel mindenféle nagy korosztályos versenyen, rengeteg korodbélivel találkozol a világ minden tájáról. Akikkel közös nyelv nélkül képesek vagytok megérteni egymást, és ugyanazzal a szenvedéllyel játszani – ez szerintem csodálatos. Ezért sem érdekelnek igazán a számítógépes bridszprogramok, mert én a bridszet pont az emberek miatt szeretem, hogy látom rajtuk az izgalmat, a játék hevét, a megfeszített gondolkodás után születő jó megoldások örömeit.

– *Milyen reményekkel vágtok neki az Európa-bajnokságnak?*

Fischer Brigitta: – A cél természetesen a vb-re való kijutás, amit idén Lyonban rendeznek meg, ehhez a huszonhárom csapatból az első hat helyen kell végeznünk. Nem lesz könnyű, mert a bridsznagyhatalmak, azaz a franciák, a lengyelek, a hollandok és az angolok mindig nagyon erős csapatot indítanak minden kategóriában. Másrészt mindannyiunknak van a bridszselés mellett „igazi” munkánk is – én építészkarra járok, Elf közzgazdáz egy multcégnél –, így nem tudunk minden időnkben csak erre készülni.

Els Toutenel: – Én sokkal bizakodóbb vagyok: nyerünk, és kész! ■

